

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Datum 13 juli 2007
Ons kenmerk HDAB2007019659
Onderwerp Kamervragen Jaarverslag MIVD 2006

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen gesteld door de vaste commissie voor Defensie op 13 juni 2007 betreffende het jaarverslag van de MIVD 2006 (verzoek met kenmerk 07-DEF-B-055).

DE MINISTER VAN DEFENSIE

E. van Middelkoop

Defensie

Antwoorden op vragen van de Vaste Commissie voor Defensie over het jaarverslag MIVD 2006 (Kamerstuk 30800 X, nr. 85).

- 1 In hoeverre wordt de kwaliteit van de analyses van de MIVD ex post getoetst teneinde de betrouwbaarheid te toetsen? Welke conclusies zijn hieraan te verbinden?**

- 2 Wordt er bij de “klanten” van de MIVD getoetst in hoeverre men tevreden is over de aard en de kwaliteit van de aangeleverde informatie?**

De tevredenheid van klanten ten aanzien van MIVD-producten wordt door de accountmanagers van de MIVD getoetst. Daarnaast is de MIVD bezig het kwaliteitssysteem te professionaliseren door onder andere de oprichting van een bureau dat de kwaliteit van de (contra)inlichtingen- en veiligheidsproducten van de dienst toetst, en door het inrichten van *operational audits* om producten en processen van de MIVD ex post te toetsen.

- 3 Is de MIVD in staat voldoende en kwalitatief hoogwaardig personeel te blijven werven?**
- 7 Is de MIVD organisatorisch en qua personeel ingesteld op langdurige en grootschalige missies als ISAF?**
- 38 Sluit de MIVD zich met betrekking tot de werving van personeel aan bij het beleid dat Defensiebreed m.b.t. de (steeds moeizamer) personeelwerving wordt ontplooid, of noopt de aard van de dienst tot een eigen personeelwervingsbeleid?
Wat zijn de doelstellingen van de MIVD m.b.t. de werving van burger- en militair personeel?**

Voor het vullen van de militaire functies is de MIVD afhankelijk van de diverse krijgsmachtdelen, de dienst stelt zelf geen militairen aan. Daarom voelt de MIVD, zeker met de recente uitbreiding, de defensiebrede problemen die zich uiten door minder aanbod van militair personeel vanuit de defensieonderdelen. Vooral in de hogere rangen (kapiteins, majoors) is sprake van schaarste. Naast de werving die hiervoor nog in gang is, wordt

Defensie

aan alternatieven gewerkt om de schaarste in met name de militaire functies te kunnen opvangen. Zo wordt onderzocht of het mogelijk is jong talentvol burgerpersoneel (HBO/Academisch werk en denkniveau) tijdelijk aan te stellen onder bijvoorbeeld een tijdelijk militair contract met specialisatie I&V. Overleg daartoe met Operationele Commando's is reeds aangevangen.

Het tekort aan militair personeel is tot op heden opgelost door de uitzending (op vrijwillige basis) van gemilitariseerde burgermedewerkers. Met de geplande uitbreiding van de MIVD kan de dienst organiek zijn bijdrage blijven leveren aan langdurige en grootschalige missies zoals ISAF.

De doelstelling van de MIVD met betrekking tot de werving is het verkrijgen van voldoende, adequaat opgeleid personeel dat tijdig instroomt in de organisatie. Voor het wervingsbeleid kan korthedshalve verwezen worden naar het defensiebrede wervingsbeleid van de Hoofddirectie Personeel. De MIVD maakt gebruik van dezelfde systematiek voor werving als de overige defensieonderdelen en onderscheidt zich daarin niet.

38 In hoeverre maakt de MIVD gebruik en/of zal de MIVD gebruik gaan maken van de generieke IT-diensten van defensie?

De MIVD maakt in het kader van *employee self service* en *management self service* volledig gebruik van de generieke IT-diensten van Defensie. Voor haar primaire productieproces beschikt de MIVD vanwege de rubriceringseisen over een besloten IT-infrastructuur in eigen beheer.

38 Heeft de MIVD te leiden onder de vertragingen van de invoering van systemen als MULAN, DIV-online en SPEER? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wat heeft dit voor consequenties voor de organisatie en de operaties van de MIVD?

De vertraging bij DIV-online betekent dat de MIVD een aantal generieke voorzieningen niet kan afnemen en deze zelf moet realiseren. De vertragingen bij de overige projecten hebben geen directe invloed voor de organisatie en de operaties van de MIVD.

 Defensie

- 4 Zijn er gevallen bekend van familieleden van uitgezonden soldaten in Uruzgan die in Nederland worden lastiggevallen of bedreigd? Zo ja, wat is de aard van deze gevallen en om hoeveel gevallen gaat het?**

In 2006 zijn circa tien gevallen van overlast vastgesteld bij familie van uitgezonden militairen die bij de betrokkenen als bedreigend werden ervaren. Uit onderzoek van de MIVD is gebleken dat het veelal gaat om telefonische overlast. De MIVD onderzoekt alle meldingen van telefonische overlast bij families van uitgezonden militairen en adviseert de betrokkenen. In gevallen waarbij de overlast aanvankelijk als bedreigend werd ervaren, werd aangifte gedaan bij de politie die vervolgens aanvullend onderzoek heeft verricht. Vastgesteld is dat in 2006 in geen van de gevallen van overlast sprake is geweest van een serieuze bedreiging.

- 5 Betekent de vermelding dat “de samenwerking tussen de veiligheidsdiensten in Afghanistan op initiatief van de MIVD werden geïntensiveerd”, dat de afspraken tussen de veiligheidsdiensten in het kader van ISAF onvoldoende waren geregeld? Wijkt de samenwerking van veiligheidsdiensten binnen ISAF af van andere samenwerkingsrelaties in crisisbeheersingsoperaties?**
- 15 Met welke buitenlandse partners werkt de MIVD in Afghanistan samen? Zijn er aanwijzingen dat ook partnerorganisaties gevoelig zijn voor corruptie? Is de MIVD tevreden met de informatie die door buitenlandse partners wordt verstrekt? Met welke buitenlandse partners verloopt de samenwerking goed? Met welke buitenlandse partners verloopt de samenwerking minder goed?**
- 36 Kan het kabinet een opsomming van alle internationale samenwerkingsverbanden waarin de MIVD participeert verstrekken?**

De samenwerking van Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (I&V-diensten) is, ook tijdens crisisbeheersingsoperaties voldoende geregeld. In *Memoranda of Understanding* zijn afspraken in internationaal verband over samenwerking tussen I&V-diensten vastgelegd. Niettemin is het veiligheidsrisico waarmee de krijgsmacht te maken krijgt tijdens een crisisbeheersingsoperatie bepalend voor de vraag of aanvullende samenwerking nodig is. De risicovolle veiligheidssituatie voor de krijgsmacht in Afghanistan noopt tot de meest vergaande vormen van

Defensie

samenwerking. De MIVD heeft daartoe het initiatief genomen. Over de precieze inhoud van de maatregelen, de internationale samenwerkingsverbanden en de kwaliteit van de samenwerking kan in het openbaar uit veiligheidsoverwegingen geen mededeling worden gedaan. De betreffende informatie wordt aan de Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten van uw Kamer verstrekt door middel van het geheime jaarverslag van de MIVD.

- 6 Het jaarverslag spreekt over de mogelijke oprichting van een Defensie Inlichtingen en Veiligheids Raad (DIVR) - Hoe is de coördinatie nu geregeld? Welke organen uit de inlichtingen- en veiligheidsketen zullen onder de DIVR gaan vallen? Krijgt de DIVR een eigen staf. Zo ja, hoe groot?**

Coördinatie van de inlichtingen- en veiligheidstaken en -organisaties binnen Defensie vond plaats in 'ad hoc' overleg en reguliere besluitvormingsfora. Er was geen structureel en integraal overleg over de prioriteiten voor de MIVD en de andere I&V-onderdelen van Defensie. Het is om die reden dat de Onderzoeksgroep Inlichtingen en Veiligheid Defensie (OIVD) de oprichting van de DIVR heeft aanbevolen. De DIVR coördineert de inlichtingen- en veiligheidsketen op hoofdlijnen. De DIVR is een forum op het hoogste ambtelijke niveau binnen Defensie dat ongeveer drie tot vier keer per jaar bijeen komt. De Raad beschikt niet over een eigen staf. De Directeur MIVD heeft binnen de Raad een belangrijke signaalfunctie. De MIVD levert tevens de secretaris.

- 8 Is er ten bate van ISAF sprake van een begrotingsoverschrijding? Zo ja, hoe groot is die overschrijding? Zo ja, waaruit wordt deze overschrijding gedekt?**

De MIVD is niet als apart organisatieonderdeel zichtbaar gemaakt in de defensiebegroting. Additionele uitgaven worden ten laste gebracht van de structurele voorziening 'uitvoeren crisisbeheersingsorganisaties' van HGIS gebracht en drukken dus niet op de begroting van de MIVD.

- 9 Ten koste van welke taken ging het "realiseren van een adequate inlichtingenproductie" over Afghanistan? Is hierdoor de veiligheid in**

Defensie

- 13** gevaar gekomen?
Het realiseren van een adequate inlichtingenproductie over Afghanistan is volgens het jaarverslag ten koste gegaan van andere taken. Welke andere taken zijn er niet uitgevoerd als gevolg van de missie in Afghanistan? Heeft dit op enigerlei wijze gevolgen voor Nederlandse militairen?

Om de inlichtingenproductie over Afghanistan op het gewenste peil te krijgen is de personele capaciteit voor analyse van relevante ontwikkelingen in de voormalige Sovjet Unie, het Verre Oosten, en de Balkan teruggebracht. Dit is ten koste gegaan van de dieppang van de betreffende inlichtingenactiviteiten. De veiligheid is daardoor niet in gevaar gekomen.

- 10** **Waarom wordt er in het jaarverslag niet gerept van de betrokkenheid van de MIVD bij het verhoor van gevangenen in Afghanistan? Zijn er inmiddels adequate instructies over de wijze waarop – en in bijzijn van wie – MIVD-medewerkers verdachten mogen verhoren? Zo ja, kan de Kamer inzicht krijgen in die instructies? Zo neen, waarom niet?**

Hoewel het ondervragen als zodanig past binnen de taakstelling van de MIVD, beschikt Defensie hiervoor over een gespecialiseerde eenheid van de Koninklijke Landmacht (103 ISTAR-bataljon). Bij de militaire operatie die thans wordt uitgevoerd in Afghanistan is een *supervisor detention* aangesteld die in nauw overleg met de staf van de taakgroep Uruzgan en de militair jurist toezicht houdt op de uitvoering van de detentieprocedures. Alle ondervragers zijn na een strenge selectieprocedure opgeleid door het Defensie Inlichtingen en Veiligheidsinstituut (DIVI). Het ondervragen is geen organieke taak van de MIVD en zij is hier in de huidige operaties dan ook niet mee belast.

- 11** **Wordt de informatie van de MIVD over de mogelijkheid om – al dan niet ‘legaal’ verkregen – Nederlands materiaal te gebruiken voor de fabricage van “bermbommen” en dergelijke serieus en adequaat opgepikt door ISAF? Zo ja, waar blijkt dat uit? Zo neen, wat is het kabinet van plan daaraan te doen?**
- 12** **Vindt de MIVD het beheer van de logistieke bevoorrading van de**

Defensie

Nederlandse ISAF-troepen in Uruzgan waterdicht? Zo ja, waar blijft dat uit? Zo neen, welke maatregelen heeft de MIVD voorgesteld om dit beheer te verbeteren? Zijn deze adviezen op een adequate wijze opgevolgd?

Door zowel de Nederlandse eenheden als ISAF worden maatregelen genomen om te voorkomen dat materiaal dat gebruikt kan worden voor het fabriceren van explosieven, zoals berrbommen, aan de bevolking wordt verstrekt.

Het beheer van de logistieke bevoorrading van de Nederlandse ISAF-troepen naar Uruzgan is geen verantwoordelijkheid van de MIVD. Wel geeft de MIVD advies om de risico's bij de logistieke bevoorrading te verminderen.

16 Bestaat bij de MIVD de indruk dat de recente maatregelen die de Bosnische regering heeft genomen tegen jihad-strijders in Bosnië effectief zijn?

De nieuwe anti-terrorisme maatregelen en de instelling van de commissie herziening staatsburgerschappen, die de staatsburgerschappen die in de jaren 1992-2005 onder meer aan voormalige Moedjahedien (islamitische strijders) zijn verleend opnieuw moet beoordelen, laten zien dat de regering van Bosnië-Herzegovina een bijdrage wil leveren aan de strijd tegen islamitisch terrorisme. De effectiviteit van de maatregelen is nu nog niet vast te stellen.

17 Hoe tracht Venezuela zijn invloed op de Nederlandse Antillen en Aruba te vergroten? Om welke eilanden gaat het daarbij in het bijzonder?

In het kader van de 'Bolivariaanse revolutie' van president Chavez streeft Venezuela naar meer samenwerking en integratie in Latijns-Amerika en het Caribische gebied. Hiervoor wordt ook geld, vaak afkomstig uit de opbrengsten van olieoverkoop, vrijgemaakt. Tussen Venezuela en enkele (ei)landen in het Caribische gebied bestaan overeenkomsten inzake (preferentiële) olieleveranties, gratis medische behandelingen, en sociale en culturele activiteiten. Hiermee wordt beoogd *goodwill* ten opzichte van

Defensie

Venezuela te kweken. Ook richting de Benedenwindse eilanden worden deze initiatieven ontplooid. Daarin liggen de accenten per eiland verschillend

18 In hoeverre zijn de militair-economische ontwikkelingen in de Volksrepubliek China punt van aandacht voor de MIVD?

Voor de MIVD zijn de militair-economische ontwikkelingen in de Volksrepubliek China geen bijzonder aandachtspunt. De MIVD beperkt zich om capaciteitsredenen tot algemene trends in het defensiebeleid en de opbouw van de krijgsmacht alsmede tot analyse van specifieke militair-technische ontwikkelingen in China.

19 Heeft de MIVD speciale aandacht voor het gebruik van T-54 en T-55 tanks door Eritrea? Wat is rol die deze tanks in het machtsevenwicht tussen beide landen spelen?

De MIVD besteedt geen speciale aandacht aan het gebruik van T-54 en T-55 tanks door Eritrea, omdat wordt ingeschat dat de tanks slechts een zeer marginale rol spelen in de militaire balans tussen beide landen.

20 Heeft de MIVD in 2006 aanbevelingen aan de Tweede Kamer gedaan om proliferatie van NBC-wapens of ongecontroleerde dual-use exporten naar Iran, Syrië of Noord-Korea tegen te gaan? Zo ja, kan het kabinet hiervan een overzicht verstrekken?

De MIVD heeft in 2006 geen aanbevelingen aan de Tweede Kamer gedaan om de proliferatie van NBC-wapens of ongecontroleerde dual-use exporten naar Iran, Syrië en Noord-Korea tegen te gaan. Het verstrekken van exportvergunningen geschiedt door het ministerie van Economische Zaken. Ook worden door zorg van voornoemd ministerie vergunningaanvragen getoetst aan de criteria van exportregimes. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor het Nederlandse contra-proliferatiebeleid waarvan de exportregimes deel uitmaken. Daarin wordt onder meer door de MIVD en de AIVD ondersteuning verleend. De MIVD heeft in 2006 diverse malen assistentie geboden door het aanleveren van inlichtingeninformatie en analyses ten behoeve van het handhaven van de

Defensie

exportcontroleregimes.

21 Bekend is dat de Iraanse opwerkingscentrale is geschoeid op Nederlandse technologie, is er in dit licht nog speciale Iraanse aandacht gesignaleerd voor de producten van Nederlandse bedrijven? Zo ja hoe vaak en is hier actie op ondernomen?

22 Is er een overzicht te geven van bedrijven die in 2006 beboet zijn op grond van de overtreding van restricties op de export van dual use goederen en/of hoogwaardige technologie in verband met beleid van Nederland of een buitenlandse overheid om proliferatie van NBC wapens te voorkomen?

Het Iraanse nucleaire programma heeft de nadrukkelijke aandacht van de MIVD.

23 Kan een inschatting worden gegeven van de tijdsperiode die Syrië nodig heeft om ballistische raketten te ontwikkelen die West-Europa respectievelijk Noord-Amerika kunnen bereiken?

De nadruk in Syrië ligt vooral op de kwalitatieve verbetering van zijn raketten en niet op het vergroten van de dracht. De thans lopende programma's voorzien niet in een verdere doorontwikkeling van de dracht van het huidige raketarsenaal (ca. 700 km). De Syrische militaire doctrine van de zogenoemde 'strategische afschrikking' is primair gericht tegen Israël.

24 Kan het "Handvest van de Opperste Raad van Jihadi Groepen" naar de Kamer worden gezonden?

Een analyse van het document is te vinden op de website van de Israëlische deskundige Reuven Paz, die gespecialiseerd is in het monitoren van jihadistische websites en het volgen van ideologische discussies door geestelijke leiders van jihadistische organisaties. WWW.E-PRISM.ORG

25 Het totale aantal zelfmoordaanslagen in Afghanistan steeg aanzienlijk ten opzichte van 2005. Welke verwachting is er ten aanzien van het aantal aanslagen met bembommen en zelfmoordaanslagen 2007?

Defensie

Verwacht wordt dat het hoge aantal zelfmoordaanslagen en aanslagen met bembommen in 2007 zal aanhouden en mogelijk zelfs zal toenemen. Het is echter lastig conclusies te verbinden aan dergelijke statistieken.

26 In het jaarverslag wordt aangegeven dat Pakistan zich meer moet inspannen om te voorkomen dat Taliban of al-Qaïda-eenheden vrijelijk heen en weer de grens met Afghanistan over kunnen steken. Welke activiteiten worden er tot nu toe ondernomen om dit te voorkomen?

Pakistan heeft recent aangegeven haar eenheden aan de grens met 10.000 soldaten te hebben versterkt. Pakistan heeft nu officieel 90.000 militairen actief in het grensgebied met Afghanistan. Dit aantal omvat overigens ook het militeleger Frontier Corps en diverse lokale stammen. De totale lengte (2500 km) en het moeilijk begaanbare terrein maken het lastig om controle te krijgen over dit grensgebied. Desondanks probeert Pakistan het grensverkeer (duizenden personen per dag) met technische middelen enigszins onder controle te krijgen. Ook is Pakistan druk doende delen van de grens met hekwerk fysiek af te bakenen.

Internationaal tracht Islamabad intussen meer erkenning te krijgen voor haar pogingen de grens sluitend te krijgen. Enkele Afghaanse vluchtelingenkampen zijn er verworpen tot 'safe havens' voor militanten, waar actief wordt gerekruteerd en getraind. Begin juni 2007 heeft Pakistan wederom aangegeven deze vluchtelingenkampen daadwerkelijk te zullen sluiten.

27 Zijn er recente uitspraken van Al Qa'ida bekend waarin wordt aangegeven dat men massavernietigingswapens wil gebruiken?

Er zijn dergelijke verklaringen die al ouder zijn en soms opnieuw op jihadistische fora worden verspreid. Uit trainingshandleidingen die op internet beschikbaar zijn, kan worden afgeleid dat jihadistische organisaties een voortdurende belangstelling hebben voor 'vuile' chemische en biologische explosieven. Onduidelijk is hoeveel en welke organisaties daadwerkelijk experimenteren op basis van die handleidingen en hoever zij met hun experimenten zijn gevorderd. In de laatste boodschap van Usama

Defensie

bin Ladin geeft hij aan dat de organisatie zich niet onder druk laat zetten en een eigen tijdschema volgt. Een nieuwe grote aanslag in de VS zal pas worden uitgevoerd als alle voorbereidingen zijn afgerond en succes is verzekerd.

In Irak en Afghanistan zijn er regelmatig meldingen over het transport van gifstoffen voor de vergiftiging van de drinkwatervoorziening en voedselvoorziening. Tot nu toe zijn er incidentele kleinschalige gevallen van vergiftiging geweest. Een nieuwe ontwikkeling was het gebruik van chloorvrachtwagen/autobommen in Irak. De vrees bestaat dat deze aanvalsmethode zich verder zou kunnen verspreiden naar andere jihadi strijdtoneelen.

Een eerder terreurplan voor een aanslag in de Verenigde Staten waarbij gebruik gemaakt zou worden van een vuile chemische bom werd afgeblazen omdat de inschatting was dat er te weinig slachtoffers zouden vallen.

28 Zijn er signalen die kunnen wijzen op het radicaliseren van islamitische personen binnen de krijgsmacht? Als deze signalen er zijn, om wat voor gevallen gaat het? Welke stroming binnen de radicale islam hangen zij aan?

De MIVD onderzoekt radicaal islamisme binnen de krijgsmacht. In 2006 zijn signalen c.q. meldingen over het (vermeend) radicaliseren van islamitische personen onderzocht. Uit het door de MIVD ingestelde onderzoek is gebleken dat onder het defensiepersoneel geen sprake is van radicalisering. Het merendeel van de meldingen betreft het zich nadrukkelijker als moslim manifesteren met de daarbij horende gebruiken als het vijfmaal per dag uitoefenen van het gebed, de vraag om een aparte ruimte om te bidden en de vraag om halal voedsel.

29 Is er zicht op de daders van door Onkruid opgeëiste grote vernielingsacties op militaire complexen? Zo neen, wat gaat de MIVD samen met de AIVD en het OM alsnog ondernemen om de daders en organisaties aan te pakken?

Er bestaan vermoedens omtrent de dadergroep. De vermoedens zijn

Defensie

echter nog onvoldoende om concrete stappen te ondernemen. Het behoort tot de wettelijke taak van de MIVD om onderzoek te verrichten dat nodig is voor het treffen van maatregelen ter voorkoming van activiteiten die ten doel hebben de veiligheid of paraatheid van de krijgsmacht te schaden (Wiv 2002, art. 7, lid 2, sub. C, ten eerste). De MIVD verricht dergelijk onderzoek om inzicht te krijgen in de dadergroep. Overigens is 'Onkruit' een containerbegrip, dat waarschijnlijk door meerdere personen wordt gebruikt bij het plegen van een actie tegen defensiebelangen.

30 Hoe verklaart het kabinet de significant gestegen hoeveelheid weigeringen van afgifte van geen bezwaar in 2006 (t.o.v. eerder jaar verdubbeld)?

In 2006 was sprake van substantiële toename van het aantal veiligheidsmeldingen in vergelijking met voorgaande jaren. Deze meldingen hebben geleid tot een toename van hernieuwde veiligheidsonderzoeken. De toename van de hernieuwde veiligheidsonderzoeken heeft geleid tot een toename van het weigeren of intrekken van de verklaring van geen bezwaar. Daarnaast is de informatievoorziening met betrekking tot het uitwisselen van justitiële gegevens verbeterd waardoor beter inzicht is verkregen in openstaande justitiële zaken van zowel sollicitanten als zittend personeel. Een openstaande justitiële zaak is in eerste aanleg reden om de verklaring van geen bezwaar te weigeren.

31 Welke andere weigerings- of intrekingsgronden bestaan er naast de justitiële redenen? Kan het overzicht van weigeringen en intrekking verder uitgesplitst worden naar de verschillende gronden?

Naast justitiële antecedenten wordt de verklaring van geen bezwaar geweigerd of ingetrokken op grond van andere persoonlijke gedragingen en omstandigheden. Dit betreft een veelheid aan onderwerpen. Ook wordt de verklaring van geen bezwaar geweigerd wanneer het onderzoek onvoldoende gegevens oplevert op basis waarvan uit veiligheidsoogpunt een oordeel kan worden gegeven. Dit is bijvoorbeeld het geval bij personen die nog geen vijf jaar in Nederland verblijven en met het land van herkomst geen overeenkomst is om dergelijke informatie uit te wisselen.

Defensie

- 32 Worden bij de Defensie Inlichtingen en Veiligheids Raad (DIVR) ook buitenlandse militairen opgeleid? Zo ja, welke nationaliteiten, en in welke aantallen? Kan het kabinet een opsomming verstrekken van opleidingen, trainingen, kennisproducten en kennisdiensten, die bij DIVR worden gegeven?**

Het Defensie Inlichtingen en Veiligheids Instituut (DIVI) leidt personeel van diverse Navo- en EU-landen op in verschillende vakgebieden. Ook ontwikkelt het DIVI in samenwerking met het *European Defense Agency* (EDA) een Europese opleiding voor analisten, waarvan in 2008 de pilot gaat draaien. De gebieden waarop het DIVI opleidingen en trainingen verzorgt zijn vastgelegd in het Plan van Oprichting DIVI (legerplan 1462). Het DIVI verzorgt als zodanig krijgsmachtbrede opleidingen. Het cursusaanbod van kennisproducten en kennisdiensten varieert per deelgebied en staat verwoord in verschillende syllabi.

- 33 Hoe wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van AIVD en MIVD voor de National Signals Intelligence Organisatie (NSO) organisatorisch vormgegeven? Voor welke buitenlandse afnemers werkt NSO? Vinden er nog activiteiten in het kader van NSO op de Marine Kazerne Kattenburg in Amsterdam plaats? Zo ja, welke?**

De gezamenlijke verantwoordelijkheid van de AIVD en de MIVD voor de NSO is organisatorisch vormgegeven door het instellen van de commissie Gezagsmatige Aansturing. De commissie staat onder leiding van de plaatsvervangend hoofden van de diensten. Er vinden in het kader van de NSO geen activiteiten plaats op de Marinekazerne Kattenburg. Er kan in het openbaar uit veiligheidsoverwegingen geen mededeling worden gedaan over de vraag ten aanzien van de buitenlandse afnemers.

- 34 Is al uitvoering gegeven aan de aanbeveling van de Commissie van Toezicht betreffende de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD nr. 5a, 2005) om een operatieteam in stellen van AIVD en MIVD om tot een doelmatiger onderzoek naar de proliferatie van massavernietigingswapens te komen? Zo ja sinds wanneer en hoe groot is dit?**

Defensie

In mei 2006 hebben beide diensthoofden een gezamenlijke gerubriceerde (AIVD-MIVD) werkprocedure ondertekend voor de gegevensuitwisseling en samenwerking in het kader van gezamenlijke operationele onderzoeken.

- 35** **Waarom meldt het jaarverslag niets over de (moeizame) samenwerking binnen het coördinerend overleg terrorismebestrijding waarover door de pers melding is gemaakt? Betekent de vermelding dat de MIVD “een bijdrage levert aan het formuleren van het beleid” dat de dienst vindt dat zij haar rol op een afdoende manier kan invullen? Zo ja, waar blijkt dat uit? Zo neen, welke initiatieven zijn ondernomen om die rol bevredigender in te vullen?**

In het kader van terrorismebestrijding is de MIVD, samen met andere overheidsorganisaties, belast met het verzamelen van inlichtingen en het verstrekken van informatie. Deze informatie vormt mede de basis voor het formuleren van nationaal uitvoeringsbeleid en daaraan te relateren uitvoeringsmaatregelen. Daarom draagt de MIVD in deze geen beleidsverantwoordelijkheid, maar bewaakt ze in het proces van beleidsvorming met name dat de door de dienst verstrekte informatie juist wordt geïnterpreteerd.

- 37** **Kan het kabinet nauwkeuriger omschrijven wat de ontvlechting van de J2 functionaliteit inhoudt en wat de gevolgen daarvan zijn? Betekent dit een verdere verzelfstandiging van de MIVD?**

Inmiddels is invulling gegeven aan de aanbeveling van de Onderzoeksgroep Inlichtingen en Veiligheid Defensie (OIVD) om de organisatie van de J2-functie aan te passen. De Directie Operaties van de Commandant der Strijdkrachten (DOPS) krijgt een afdeling J2 die verantwoordelijk is voor de vraag naar inlichtingen. De MIVD blijft verantwoordelijk voor het aanbod. Dit is door middel van een reorganisatieplan ‘*Oprichting Afdeling J2 DOPS*’ gerealiseerd. De koppeling tussen J2 DOPS en de MIVD geschiedt via de Afdeling Militaire Operaties van de MIVD. Dit betekent niet een verdere verzelfstandiging van de MIVD. Wel zal er sprake zijn van een hechtere samenwerking tussen J2 DOPS en de MIVD.

Defensie

- 39 Is de kwaliteit van het materieelbeheer bij de MIVD vergelijkbaar met – door de ARK geconstateerde – matige situatie van het materieelbeheer bij heel Defensie?**

Het materieelbeheer bij de MIVD was in 2005 al inzichtelijk, maar nog niet structureel geborgd in de werkprocessen van de organisatie. Hiertoe zijn verbeterstappen gezet die ertoe leiden dat er jaarlijks een audit wordt gehouden naar de werking van het materieelbeheer. Als gevolg daarvan wijkt de kwaliteit van het materieelbeheer in positieve zin af van het algemene beeld van het materieelbeheer bij Defensie.

- 39 Is de aanpak om tot een verbetering van het materieelbeheer te komen een MIVD-project, of onderdeel van een Defensiebrede aanpak? Is de MIVD –aanpak een voorbeeld voor de rest van de Defensieorganisatie? Zo ja, waarom? Zo neen, waarom niet?**

De MIVD aanpak om tot verbetering van het materieelbeheer te komen wijkt niet wezenlijk af van de defensiebrede aanpak, maar wordt wel als separaat MIVD-project uitgevoerd.

- 40 Wordt er gewerkt aan een structurele oplossing voor de – blijkbaar als problematisch ondervonden - huisvesting? Zo ja, kan het kabinet de Kamer daarover nader berichten? Zo neen, welke invloed heeft de als matig gewaardeerde huisvesting op de kwaliteit van de dienst?**

Defensie bezint zich momenteel op de huisvesting voor de gehele Haagse regio. Uitbreiding of herhuisvesting van de MIVD wordt daarin integraal meegenomen.

- 41 Vindt er (zoals toegezegd) nog overleg met de Tweede Kamer plaats voordat het Basisselectiedocument definitief wordt?**

Voordat het Basisselectiedocument definitief wordt, zal (zoals toegezegd) overleg plaatsvinden met de Tweede Kamer.

- 42 De MIVD is volgens het jaarverslag betrokken bij de implementatie van**

Defensie

de herziene Administratieve Organisatie Materieelbeheer. De Algemene Rekenkamer constateert in haar rapport ernstige onvolkomenheden in het wapen- en munitiebeheer. Kan de MIVD inschatten welke oorzaken aan het verdwijnen van wapens en munitie ten grondslag liggen? Zo ja, welke oorzaken zijn dit?

De MIVD meldde in het Jaarverslag 2006 dat een belangrijk speerpunt in het vernieuwde materieelbeheer van de MIVD het opstellen van een herziene Administratieve Organisatie Materieelbeheer is. Deze herziene Administratieve Organisatie omvat processen en aanwijzingen om tot een juist, volledig, tijdig en rechtmatig materieelbeheer te komen en is binnen de MIVD in 2006 grotendeels geïmplementeerd. Het wapen- en munitiebeheer van Defensie valt niet onder de taken van de MIVD.